

Бр. 1867/2

2.10. 192020. год.

БЕОГРАД

Национално тело за акредитацију
и проверу квалитета у високом
образовању

Број: 612-00-00400/9/2019-03

25.09.2020. године

Београд

На основу члана 23. став 8. тачка 1. Закона о високом образовању („Сл. гласник РС“ број 88/2017, 27/2018 - др. закон и 73/2018) и Одлуке Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00400/8/2019-03 од 25.09.2020. године, Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању издаје

У В Е Р Е Њ Е О АКРЕДИТАЦИЈИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Специјалистичких академских студија – Фармакоэкономија и фармацеутска легислатива, за који је захтев за акредитацију поднео Универзитет у Београду - Фармацеутски факултет са седиштем у улици Војводе Степе бр. 450, Београд, ПИБ 101746950, Матични број 07001975.

Како је установа испунила све стандарде за акредитацију студијског програма прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Сл. гласник РС“ број 88/2017), студијски програм САС Фармакоэкономија и фармацеутска легислатива је акредитован у оквиру медицинског научног поља за упис 30 (тридесет) студената у седишту установе.

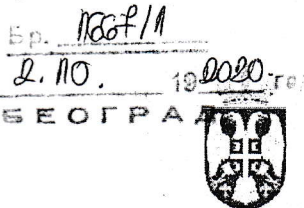
ДИРЕКТОР

Проф. др Јелена Кочовић

Достављено:

- високошколској установи
- архиви КАПК

**Национално тело за акредитацију
и проверу квалитета у високом
образовању
Комисија за акредитацију
и проверу квалитета
Број: 612-00-00400/8/2019-03
25.09.2020. године
Београд**

На основу члана 21. став 1. тачка 1. члана 23. и члана 150. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ број 88/2017, 27/2018 - др. закон и 73/2018) Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 25.06.2020. године, донела је

ОДЛУКУ

о акредитацији студијског програма специјалистичких академских студија

Утврђује се да Универзитет у Београду - Фармацеутски факултет са седиштем у улици Војводе Степе бр. 450, Београд, ПИБ 101746950, Матични број 07001975, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма **САС Фармакоэкономија и фармацеутска легислатива** у оквиру медицинског научног поља и то за упис 30 (тридесет) студента у седишту установе.

Установа се обавезује да у року од 2 године обавести Комисију за акредитацију о унапређењу квалитета у складу са препорукама наведеним у образложењу ове одлуке.

На основу ове Одлуке високошколској установи се издаје Уверење о акредитацији студијског програма.

Образложење

Високошколска установа Универзитет у Београду - Фармацеутски факултет са седиштем у улици Војводе Степе бр. 450, Београд, ПИБ 101746950, Матични број 07001975, је дана 16.12.2020. године, поднела захтев за акредитацију студијског програма САС Фармакоэкономија и фармацеутска легислатива у оквиру медицинског научног поља под бројем 612-00-00400/2019-03.

Уз захтев за акредитацију, достављена је документација, која је прописана чланом 4. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС“ број 13/2019).

На основу чл. 8. и 9. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма, Комисија за акредитацију и проверу квалитета, образовала је Рецензентску комисију (пет чланова) ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлуке о захтеву за акредитацију.

Рецензентска комисија за акредитацију студијског програма, утврдила је чињенице од значаја за доношење одлуке о акредитацији студијског програма САС Фармакоэкономија и фармацеутска легислатива, Универзитет у Београду - Фармацеутски факултет, увидом у поднету документацију и непосредним увидом у рад високошколске установе.

Рецензентска комисија је саставила коначни Извештај, на српском и сажетак на енглеском језику, на који високошколска установа није имала примедбе. Коначни Извештај Рецензентске комисије је достављен Комисији за акредитацију и проверу квалитета.

Анализом Извештаја рецензентске комисије (у даљем тексту Извештај), Комисија је утврдила да је Рецензентска комисија (РК) поступила у складу са постављеним захтевима.

Увидом у достављену документацију Рецензентска комисија констатује да је високошколска установа (ВШУ) доставила документацију за студијски програм САС Фармакоэкономија и фармацеутска легислатива.

Рецензентска комисија констатује да студијски програм обухвата све основне податке о студијском програму за који се тражи акредитација: Податке о високошколској установи у којој се изводи студијски програм и називе студијских програма; Образовно-научно поље наведено у складу са Законом; Обим, врста и дужина студија у складу са Законом; Назив дипломе наведен у складу са листом звања коју утврђује Национални савет. Детаљном анализом документације утврђено је следеће:

У структури студијског програма изборни предмети су заступљени са одговарајућим % (>10%) у односу на укупан број ЕСПБ бодова, 19,17%. Листа изборних предмета садржи најмање двоструко већи број предмета у односу на број предмета који се бира (бира се 1 од понуђених 3). Активна настава заступљена са најмање 600 часова годишње или 20 часова недељно, а највише са 900 часова годишње или 30 часова недељно (750 часова или 26,50 часова недељно). Просечан број часова активне наставе недељно је исправан, 26,50 часова. Наставници запослени са 100% држе више од 70% часова активне наставе на свим студијским програмима ове установе. Укупно појединачно часовно оптерећење наставника недељно на свим ВШУ у Србији није веће од 12. Укупно појединачно часовно оптерећење сарадника није веће од 16. Студијски програм има Завршни рад, који је обавезан на свим степенима студија, за сва поља и ИМТ студије. Завршни рад се састоји од позиције: Израда и одбрана завршног рада (остали часови). Истраживања садржана у завршном раду (активна настава) су правилно одабрана као студијско-истраживачки рад – СИР на специјалистичким академским студијама (САС). Завршни рад је исказан као ДОН и СИР, јер је то обавезан вид наставе код САС за завршни рад и мора бити исказан на овај начин као активна настава. Завршни рад је приказан као заједнички предмет на

студијском програму у позицији обавезних и изборних ЕСПБ (обавезни 50%, изборни 50% од укупног ЕСПБ за завршни рад).

1. Структура студијског програма (Стандард 1)

Студијски програм Специјалистичке академске студије - Фармакоекономија и фармацеутска легислатива припада студијама другог степена у трајању од једне године, односно 2 семестра (60 ЕСПБ), у оквиру поља медицинских наука (научна област: фармацеутске науке), изводи се на српском језику и акредитован је 14.06.2013. године за упис 36 студената у седишту. У децембру 2019. године поднет је захтев за поновну акредитацију. Из уводне табеле се види да је планиран број 30 студената који ће се уписати на овај студијски програм.

Установа је приложила одлуку о изменама и допунама овог студијског програма у циљу усклађивања са новим стандардима за акредитацију, коју је донео Сенат Универзитета у Београду 13.11.2019. године на предлог Наставно-научног већа Фармацеутског факултета.

Студијски програм САС Фармакоекономија и фармацеутска легислатива састоји се од укупно 8 предмета, 6 обавезних (Фармацеутска легислатива – 7 ЕСПБ, Фармакоекономија I – 8 ЕСПБ, Фармакоекономија II – 8 ЕСПБ, Снабдевање лековима – 7 ЕСПБ, Примена статистичких метода у фармакоекономији – 5 ЕСПБ, Фармакоепидемиологија – 6 ЕСПБ) и 2 изборна предмета (укључујући завршни рад – 15 ЕСПБ). Изборни предмети су у оквиру студијског програма заступљени са 32% (19 ЕСПБ). Изборни блок садржи три понуђена изборна предмета, од којих студент бира један (4 ЕСПБ): Процена квалитета живота повезаног са здрављем, Регистрациони досије и постмаркетиншко праћење лекова и Процена здравствених технологија. Фактор изборности према позицијама где студент бира предмете је 19,17 %. Студијски програм има у просеку 26,5 часова недељно (24 у првом и 29 часова у другом семестру).

Студијски програм садржи све елементе предвиђене Законом и стандардима.

Структура студијског програма одговара захтевима стандарда, у погледу назива, циљева, исхода учења, услова уписа, начина извођења, услова преласка са других студијских програма.

2. Сврха студијског програма (Стандард 2)

Сврха студијског програма Специјалистичких академских студија - Фармакоекономија и фармацеутска легислатива је образовање студената за звање специјалиста фармације и професију која је јасно препознатљива и друштвено оправдана и корисна. Такође, сврха студијског програма је у складу са основним циљевима и задацима Фармацеутског факултета Универзитета у Београду.

Овај студијски програм пружа могућност стручног усавршавања кадрова који раде у области легислативе, на пословима регистрације лекова и укључивања лекова на Листу лекова. Овај програм је значајан за професионални развој магистара фармације који раде у фармацеутској индустрији, као и других здравствених радника који раде било у фармацеутској индустрији или у здравственим установама. Такође, овај студијски програм омогућава и усавршавање кадрова који раде у производњи, дистрибуцији и маркетингу лекова и медицинских средстава. Студијски програм омогућава здравственим радницима боље управљање ограниченим ресурсима, пре свега новчаним, а све у циљу рационалније употребе лекова и медицинских средстава.

Студијски програм САС Фармакоекономија и фармацеутска легислатива обезбеђује стицање следећих компетенција:

- препознавање извора информација, проналажење, евалуација, организација, процена и пружање релевантних информација,
- критичка евалуација публикованих резултата истраживања,
- спровођење економских евалуација,
- правна и регулаторна пракса,
- доношење одлука,
- организационе и менаџерске способности,

што је све у складу са звањем које се стиче завршетком програма.

3. Циљеви студијског програма (Стандард 3)

Циљеви студијског програма у складу су са основним задацима и циљевима Установе. Основни циљ овог студијског програма је стицање нових знања и вештина у области фармакоекономије, фармацеутске легислативе, снабдевања лековима, фармакоепидемиологије и примене статистичких метода у фармакоекономији. Детаљно су наведени и специфични циљеви студијског програма:

- стицање знања из области фармацеутске легислативе, разумевање националних, европских и међународних законских и подзаконских прописа из фармацеутске делатности; познавање права и обавеза из здравственог осигурања.
- стицање знања из области фармакоекономије, овладавање методама фармакоекономске анализе; разумевање значаја фармакоекономских евалуација у здравству и интерпретације фармакоекономских резултата; оспособљавање за примену фармакоекономског моделирања; критичка процена информација, чланака и студија из области фармакоекономије.
- стицање знања из фармакоепидемиологије; оспособљавање за критичку евалуацију информација из области фармакоепидемиологије; овладавање методама фармакоепидемиологије
- разумевање главних фаза и процеса у циклусу снабдевања лековима; значај метода за израчунавање потреба у лековима.
- разумевање концепта статистичког дизајна, савладавање метода анализе, приказивања и интерпретација података фармакоекономских студија, извођење тестова значајности, стицање способности потребних за разумевање резултата фармакоекономских студија.

Увидом у материјал који је поднет за акредитацију, види се да студијски програм омогућава стицање компетенција и вештина које су у складу са циљевима студијског програма.

Установа је доставила Прилог 1.1. Публикација установе (линк на званичну веб презентацију институције): www.pharmacy.bg.ac.rs. Информације о студијском програму САС Фармакоекономија и фармацеутска легислатива, који је акредитован 2013. године, могу се прочитати на линку:

<http://www.pharmacy.bg.ac.rs/files/Programi/Specijalisti%C4%8Dke%20studije/Specijalisti%C4%8Dke%20akademske%20studije/SAS-Farmakoeconomija-i-farmaceutska-legislativa.pdf>

4. Компетенције дипломираних студената (Стандард 4)

Установа је дала детаљан опис општих и предметно-специфичних компетенција, које су у складу са предложеним курикулумом и исходима студијског програма. Након савладаног студијског програма студент поседује следеће опште способности: синтеза, анализа и евалуација релевантних информација; овладавање методама, поступцима и процесима истраживања, развој критичког приступа; развој комуникационих способности, развој професионалне етике и развој информационо-комуникационих технологија.

Поред ових општих способности, студент стиче и следеће предметно-специфичне способности: темељно познавање и разумевање националних, европских и међународних законских и подзаконских прописа из фармацеутске делатности; познавање права и обавеза из здравственог осигурања; повезивање знања из области легислативе, фармакоекономије и фармакоепидемиологије; решавање проблема применом фармакоекономских метода; оспособљавање за примену фармакоекономског моделирања и критичку процену информација; примена метода за израчунавање потреба у лековима.

Овај студијски програм ће омогућити студентима да боље овладају знањима и вештинама потребним за рад у фармацеутској индустрији, здравству и/или регулаторним телима. Студенти ће бити способни и компетентни да правилно одаберу анализе које треба урадити у циљу регистрације лекова и њиховог укључивања на Листу лекова, и протумаче добијене резултате. Студенти ће такође бити способни да правилно управљају снабдевањем лековима у здравственој установи, а у циљу рационалне потрошње.

Установа је доставила Додатак дипломи на српском и енглеском језику.

5. Курикулум (Стандард 5)

Специјалистичке академске студије „Фармакоекономија и фармацеутска легислатива“ трају годину дана и организоване су у два семестра. Обухватају укупно 6 обавезних, један изборни предмет и израду специјалистичког рада. У првом семестру изучавају се четири обавезна предмета: Фармацеутска легислатива (7 ЕСПБ), Снабдевање лековима (7 ЕСПБ), Примена статистичких метода у фармакоекономији (5 ЕСПБ) и Фармакоекономија 1 (8 ЕСПБ) који носе укупно 27 ЕСПБ. У другом семестру

изучавају се два обавезна предмета: Фармакоекономија 2 (8 ЕСПБ) и Фармакоепидемиологија (6 ЕСПБ) који укупно носе 14 ЕСПБ, као и један изборни предмет (изборни блок, 4 ЕСПБ) од укупно понуђена 3 предмета (Процена квалитета живота повезаног са здрављем, Регистрациони досије и постмаркетиншко праћење лекова и Процена здравствених технологија). Након положених свих испита према плану и програму специјалистичких студија приступа се припреми и одбрани завршног специјалистичког рада који носи 15 ЕСПБ. Укупан фонд часова износи 750, а полагањем свих испита носи укупно 60 ЕСПБ. Од укупно 750 часова наставе, 180 часова наставе се реализују у облику предавања, 135 часова су вежбе, 435 часова ДОН и СИР.

У општеобразовне и теоријско-методолошке предмете спадају Фармацеутска легислатива (7 ЕСПБ), Снабдевање лековима (7 ЕСПБ) и Примена статистичких метода у фармакоекономији (5 ЕСПБ), док остали предмети припадају категорији научно и стручно-апликативних предмета.

Структура курикулума има адекватан распоред предмета по семестрима, као и фонд часова активне наставе и ЕСПБ бодове. Задовољен је критеријум равномерног оптерећења студената наставом у току семестра (30 ЕСПБ бодова по семестру уз толеранцију до 20%; 27 ЕСПБ у првом и 33 ЕСПБ у другом семестру). У структури студијског програма на САС заступљени су предмети научно и стручно-апликативног карактерса са 70% (41 ЕСПБ или 68,33%) и општеобразовни и теоријско-методолошки предмети са 30% ЕСПБ бодова (19 ЕСПБ или 31,67%). Изборни предмети су заступљени у више од 10% ЕСПБ бодова (4 ЕСПБ за изборни предмет и 50% ЕСПБ бодова од завршног рада, што је укупно 11,5 ЕСПБ, а то је од укупно 60 ЕСПБ 19,17%). Листа изборних предмета садржи најмање двоструки број изборних предмета од оног броја који се бира (1/3). Постоји обавезан завршни рад који је исказан као ДОН и СИР, јер је то обавезан вид наставе код САС за завршни рад и мора бити исказан на овај начин као активна настава. Активна настава је заступљена са најмање 600 часова активне наставе (750). У Књизи предмета детаљно је анализиран сваки предмет и налазе се адекватни наслови, тип предмета, година и семстар студија, број ЕСПБ, име наставника, циљ предмета, предуслови за похађање, садржај предмета, препоручена литература (већином књиге старијег датума), методе наставе, начин полагања испита и остали релевантни подаци.

Увидом у званични статистички програм који се користи за статистичку анализу у оквиру обавезног предмета Примена статистичких метода у фармакоекономији утврђено је да Установа има знатичну лиценцу (SPSS). У предмету Фармакоекономија предложити да се набави уџбеник Фармакоекономија Факултета медицинских наука из Крагујевца као једини круцијални уџбеник из ове области на нашем језику. Из предмета Фармакоекономија утврђено је да за програм који се користи за моделирање Установа има званичну лиценцу (TreeAge Healthcare Module).

6. Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма (Стандард 6)

Предложени студијски програм усаглашен је са савременим научним токовима и тренутним стањем струке. Студијски програм је усклађен са сличим програмима иностраних високошколских установа (четири програма):

- *University of York*, Велика Британија – програм за последипломце под називом: *MSc in HealthEconomics*.
- *Institute for Health Policy and Management, Erasmus University, Rotterdam*, Холандија – последипломски програм под називом: *HealthEconomics (Masterspecialisation in HealthEconomics)*.
- *SDA Bocconi School of Management*, Милано, Италија: *Master of International Health Care Management, Economics and Policy* (МИНМЕР).
- *Monash University*, Аустралија: *Graduate Certificate of Pharmacoeconomics*.

Сви програми су укратко описани, а обезбеђени су и релевантни интернет линкови. На основу претходног, као и наведених исхода учења и мапирања предмета за студијски програм САС Фармакоекономија и фармацеутска легислатива обухваћених Извештајем о самовредновању, закључује се да је програм адекватно усаглашен међународним, али и са другим програмима матичне високошколске установе.

7. Упис студената (Стандард 7)

Планирани број студената на студијском програму за који се тражи акредитација је у складу са расположивим просторним и кадровским могућностима ВШУ.

Право уписа на специјалистичке академске студије имају кандидати који су завршили Фармацеутски факултет, или кандидати који су завршили Медицински факултет, Стоматолошки факултет или Факултет ветеринарске медицине, уз услов да раде у фармацеутској делатности најмање две године, чиме се обезбеђује компетенција студента за упис на специјалистичке академске студије

ВШУ уписује студенте на студијски програм Фармакоекономија и фармацеутска легислатива у складу са друштвеним потребама и својим ресурсима.

8. Оцењивање и напредовање студената (Стандард 8)

- студенти САС Фармакоекономија и фармацеутска легислатива полагањем испита на студијском програму стичу одређени број ЕСПБ који је утврђен за сваки предмет према оптерећењу студената и према јединственој методологији;
- студијски програм се састоји од укупно 8 предмета, 6 обавезних (Фармацеутска легислатива – 7 ЕСПБ, Фармакоекономија I – 8 ЕСПБ, Фармакоекономија II – 8 ЕСПБ, Снабдевање лековима – 7 ЕСПБ, Примена статистичких метода у фармакоекономији – 5 ЕСПБ, Фармакоепидемиологија – 6

ЕСПБ) и 2 изборна предмета (укључујући завршни рад – 15 ЕСПБ). Број бодова за сваки предмет одређен је у односу на постављене задатке које студент треба да обави како би остварио циљ и исход учења обезбеђена је јавност и разумљивост начина стицања поена за сваки предмет, на основу сваке појединачне врсте активности током наставе или извршавањем предиспитних обавеза и полагањем испита;

- обезбеђена је континуираност праћења успешности студената у савладавању одређеног предмета током наставе и изражавање успешности поенима;
- предвиђено је стицање поена на предмету кроз рад у настави, испуњавањем предиспитних обавеза (вежбе и предавања) и полагањем испита
- дат је комплетан преглед сврхе студијског програма, као и циља, методологије, компетенције дипломираних студената и начина одвијања наставе на јасан, транспарентан начин

9. Наставно особље (Стандард 9)

За реализацију студијског програма специјалистичких академских студија САС Фармакоекономија и фармацеутска легислатива обезбеђен је потребан број наставника са одговарајућим и неопходним квалификацијама. Укупан број наставника који би реализовали теоријску наставу за предложени студијски програм износи 5 (пет). Од тог броја 4 наставника је запослено на Фармацеутском факултету, у сталном радном односу са пуним радним временом. Један наставник је редовни професор Медицинског Универзитета у Софији, и овај наставник је изабран за гостујућег професора Фармацеутског факултета. Од четири наставника запослених са пуним радним временом на Фармацеутском факултету, два су ванредни професори, док је по један наставник редовни професор одн. доцент. При томе сваки наставник остварује од 1 до 4 часова активне наставе недељно, на предложеном студијском програму. Просечно оптерећење наставника на студијском програму је 2,44 часова, а проценат часова предавања који држе наставници запослени са пуним радним временом износи 82,05 %.

С обзиром на планирани број студената за упис (30), као и расположиви број наставника, стандард величине групе за предавања и вежбе је задовољен. Наиме, однос укупног броја студената САС и броја запослених наставника износи 7,2.

Наставно особље има одговарајуће научне и стручне квалификације за извођење наставе и трансфер знања, што је такође документовано списком публикација од најмање 5 најзначајнијих радова, који задовољавају стандарде високе научно-истраживачке компетентности. Сви наставници ангажовани у реализацији студијског програма, који су запослени на Факултету са пуним радним временом, укључени су у рад на пројектима које финансира Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Поред овога, наставници ангажовани на студијском програму учествовали су у билатералним пројектима међународне научне сарадње коју је Република Србија у периоду од 2015. до сада реализовала са Републиком

Словенијоми Републиком Црном Гором. Исто тако, наставници ангажовани на студијском програму су укључени преко фондације Темпус у програм Erasmus+, односно кроз програм ЕУ намењен финансирању пројеката, партнерстава, догађаја и мобилности у области образовања и обука и то кроз акције КА1 и КА2.

Установа треба да усагласи у документацији податке о броју ангажованих наставника на САС Фармакоекономија и фармацеутска легислатива.

10. Организациона и материјална средства (Стандард 10)

Из прилошене документације произилази да у складу са потребама студијског програма, Фармацеутски факултет обезбеђује место у амфитеатру, учионици и лабораторији за сваког студента на студијском програму. Како је наведено Факултет има савремени компјутерски центар за студенте са савременим рачунарима са брзим Интернет приступом академске мреже, а чија је доступност студентима 12 часова дневно. Библиотечки ресурси релевантни за извођење студијског програма. Сви предмети су покривени књигама и другом врстом литературе, табела 10.5, књиге су на енглеском језику за све предмете. наведено је 16 наслова који се користе, уз напомену да је то само мали део и да је велики број наслова неопходних за овај студијски програм доступан у библиотеци.

11. Контрола квалитета (Стандард 11)

Установа је уз документацију за поновну акредитацију студијског програма САС Фармакоекономија и фармацеутска легислатива доставила све прилоге и табеле, које се захтевају Стандардом 11.

Фармацеутски факултет обезбеђује непрекидно осавремењивање садржаја курикулума и њихову упоредивост са курикулумима одговарајућих страних високошколских установа.

Комисија за обезбеђење квалитета на Факултету редовно припрема Извештаје о самовредновању Фармацеутског факултета. На интернет страници Факултета (<http://www.pharmacy.bg.ac.rs/>) доступни су извештаји из 2008, 2010, 2012, 2015. и 2018. године.

Фармацеутски факултет Универзитета у Београду обезбеђује студентима учешће у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма.

Препоруке

- **предлог мера за отклањање уочених слабости**

У циљу што квалитетнијег извођења наставе на САС Фармакоекономија и фармацеутска легислатива, препоручује се да Установа:

- наведе у књизи обавезног предмета „Примена статистичких метода у фармакоекономији” статистички програм који се званично користи

- уџбеник „Фармакоекономија” Факултета медицинских наука из Крагујевца уврсти као литературу за предмет „Фармакоекономија”, као и да у књизи предмета наведе који програм се користи за моделирање;
- припреми, усвоји и објави Акциони план за предстојећи период;

Имајући у виду да је високошколска установа испунила стандарде за акредитацију студијског програма **САС Фармакоекономија и фармацеутска легислатива** прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма, одлучено је као у диспозитиву.

Достављено:

- високошколској установи
- архиви

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Проф. др Ана Шијачки